

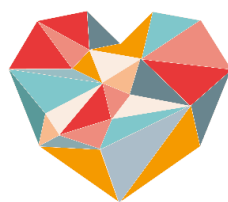


# Ugentlig kunstundervisning for mennesker med demens

B R U  
G G E

ACADEMIE  
BRUGGE  
DKO

A good practice nominated by

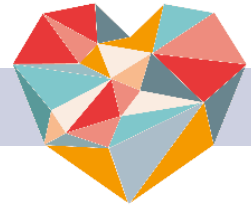


Dementia  
in Cultural Mediation



With the support of the  
Erasmus+ Programme  
of the European Union

# Aktiviteten



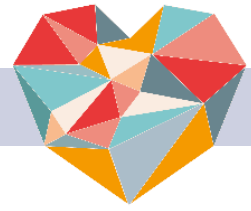
## Aktivitetsens navn

Ugentlig kunstundervisning for mennesker med demens.

## Resumé

Ugentlig kunstundervisning for mennesker med demens, integreret i kunstskolens almindelige program. Alle visuelle medier udforskes (maling, tegning, trykning, blæk, kul, blandede medier).

# Content



## Målgruppe

Både hjemmeboende og på friplejehjem og deres familie/plejere hører til målgruppen. Vi når ud til personer mellem 60 og 92 år, som er i forskellige stadier af demens.

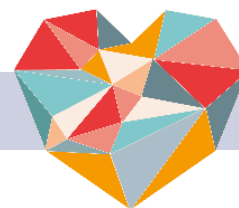
## Mål

Det primære mål er at udforske kunst sammen og at fremkalde en 'flow-tilstand' hos deltagerne. Vi bemærker også, at aktiviteterne forbedrer relationerne mellem mennesker med demens og deres familie/pårørende.

## Samarbejdspartnere

- Vi arbejder sammen med en lokal arbejdsmarkedspartner om at designe programmet. De har ekspertise inden for området ældre og/eller personer med demens.
- Vi samarbejder med flere lokale friplejehjem og dagcentre. De tager deres beboere med til vores klasser.
- Vi lægger stor vægt på at opbygge et uformelt netværk med pårørende og pårørende til de demensramte og kommunikerer direkte med dem. De kan opfordre deltagerne til at komme eller arbejde videre med deres kunst i hjemmet eller på plejehjemmet. Derfor anser vi det for vigtigt at inddrage dem i deltagernes arbejde og evaluere det sammen med dem. Endelig giver det at være i kontakt med dem, at vi kan reagere hurtigt, når det er nødvendigt (hvis for eksempel nogen bliver syge, eller hvis vi skal finde en chauffør i sidste øjeblik).
- Til rekrutteringsbrug uddelte vi i første omgang plakater til læger, farmaceuter, som kunne informere deres patienter om vores projekt. For nylig har vi valgt en mere personlig tilgang. Vi tager på plejehjem og besøger folk, der viser interesse eller inviterer dem til at kigge forbi for at høre om, hvad vi tilbyder.

# Praktisk



## Sted

Kunstundervisningen foregår i et klasselokale på Akademiet i Brugge DKO og tilbydes inden for det almindelige program. Vi arbejder i et rum i stueetagen med store vinduer og masser af naturligt sollys. Alle nødvendige møbler, borde, stole, staffeli og kunstværktøj er til stede. Nogle gange arbejder vi i haven udenfor.

## Ugedag, tidspunkt & varighed

Kunstundervisningen foregår ugentligt på et fast tidspunkt i løbet af ugen. Hver lektion varer cirka 100 minutter med en kort kaffepause imellem.

## Gruppestørrelse

Det ideelle antal deltagere er 10. På den måde kan du give alle nok opmærksomhed. Vi beder folk komme alene så vidt muligt, altså uden pårørende eller ledsagere fra friplejehjemmet (med max to). Dette kræver tillid, men er mindre distraherende og fungerer bedre.

## Vejledere & værter

Workshops afholdes af en billedkunstlærer i samarbejde med en hjælpepædagog. To frivillige er også til stede for at hjælpe hvor det er nødvendigt. Vigtigere end antallet af facilitatorer er, at disse fire personer er perfekt tilpasset hinanden.

## Materialer & faciliteter

Vi arbejder skræddersyet, fordi smag og præferencer kan variere fra deltager til deltager. Vi leverer derfor mange (og forskellige) kunstbøger og billeder, der kan tjene som inspiration. Vi medbringer også specialiseret kunstmateriale for at kunne arbejde i forskellige medier, forskellige typer papir, maling, blyanter, farveblyanter, blæk, kul, ler. For nylig begyndte vi at arbejde med baggrundsmusik. Så vi har altid en musikinstallation eller Spotify-playliste. Vi spørger deltagerne, hvilken musik de kan lide at høre.

## Udgifter

Aktiviteten er gratis for deltagerne.

---

## Navneskilte

---

Da deltagerne kommer med faste mellemrum, kender vi dem alle ved navn. Vi sætter dog navneskilte på bordene foran deltagerne, for der kommer løbende nye plejere fra friplejeboligerne. Det er rart, hvis disse personer også lærer deltagerne at kende og tiltaler dem ved navn.

---

## Memento

---

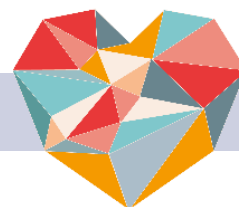
Vi giver altid kunstværkerne, men også de fotografier, vi tager til deltagerne. De kan for eksempel offentliggøres i nyhedsbrevet på et friplejehjem eller pryde en væg og dermed fungere som en samtalestarter.

---

## Efter aktiviteten

---

Hvert år arrangerer vi en udstilling, hvor vi viser deltagernes kunstværker.



## Kommunikation

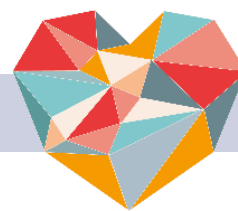
For at rekruttere deltagere uddelte vi i første omgang plakater til læger, farmaceuter, så de kunne informere deres patienter/klienter om vores projekt. Nu vælger vi en mere personlig tilgang.

Da vi arbejder med en lille gruppe mennesker, der ideelt set kommer hver uge, er vores hovedfokus, udover at rekruttere nye deltagere, at udvikle varige relationer til deltagerne, når de kommer, samt til deres familier og pårørende. Vores arbejde stopper ikke efter timen. Vi kommunikerer løbende med deltagerne eller deres pårørende/familier: via WhatsApp og telefon. Vi opfordrer også deltagerne til at arbejde videre med deres kunst i hjemmet eller på friplejehjemmet. På den måde bliver deltagerne, deres pårørende og familie også 'ambassadører' for programmet.

## Tilmelding

Vi har en officiel mail, som vi sender ud fra akademiet til fx friplejeboligerne, men kontakten er primært personlig: via WhatsApp og SMS. Vi har de uformelle plejepersonales, families, demenscoachs' telefonnumre og hører igennem dem, hvornår nogen kan eller ikke kan komme.

# Beskrivelse & Program



Vi starter aktiviteten med at undervise i teknikker. Vi udeleverer også en masse bøger og billeder, der er meget forskellige i stilen f.eks. figurativt, abstrakt, farver, medium, som kan inspirere deltagerne og give dem en lang række eksempler.

Vi arbejder normalt omkring et tema (for eksempel vand). Vi lader deltagerne vælge et billede, der inspirerer dem. Vi er meget opmærksomme på de enkelte deltagers præferencer i forhold til visuel stil, materialer, ... og lader dem gå forrest.

Hver deltager laver sit eget kunstværk.

Vores og de frivilliges rolle er som sparringspartner. Det betyder, at vi lytter, vi kigger, vi stiller venlige spørgsmål og vi viser deltagerne på vej, men vi sørger altid for, at vi ikke overtager processen. Vi lytter til dem og tager udgangspunkt i deres visuelle sprog og opfordrer dem til at udforske tingene yderligere. For eksempel, hvis nogen tegner et hjerte, vil vi foreslå, at de leder efter en anden måde at udtrykke kærlighed på.

Det er vigtigt at give korte, klare instruktioner og komme hurtigt i gang. Deltagerne skal føle sig udfordret til at handle.

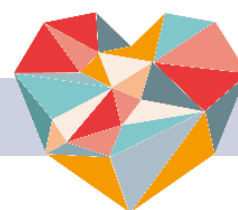
Da deltagerne udforsker noget nyt, kan det være trættende for dem. Derfor er det vigtigt at følge deres rytme og ikke tage for mange skridt på én gang, men at bygge langsomt op.

Vi starter normalt med et meget simpelt spørgsmål og arbejder videre på deres input.

Til sidst er det vigtigt at huske disse tre ting:

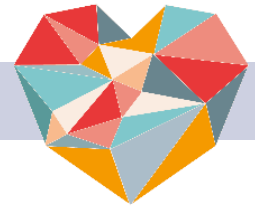
- Vis tålmodighed og motiver deltagerne.
- At have det sjovt er også en vigtig del af timerne.
- Deltagerne kan også være stolte af deres arbejde.

# Evaluering



I slutningen af lektionen planlægger vi en kort diskussion, også gerne i nærværelse af familien/pårørende.

# Checkliste, hvornår gør man hvad



Da der er tale om en fast, ugentlig aktivitet, er det vigtigt i første omgang at forberede undervisningens indhold og sikre, at alt materiale er tilgængeligt. Desuden er det vigtigt at arrangere transport, ligesom andre praktiske arrangementer, såsom at få folk frem og tilbage, stille kørestole og rollatorer til rådighed.

## Corona

Under corona fortsatte lektionerne, i første omgang en-til-en. Senere, da reglerne blev mere fleksible, arrangerede vi sessioner med fire personer med demens, hvor alle bar mundbind.



